

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ НАН УКРАЇНИ

КАФЕДРА МИТНОЇ СПРАВИ ТА ОПОДАТКУВАННЯ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ОБ'ЄДНАННЯ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ –
РЕГІОНАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «УКРАЇНСЬКИЙ
СОЮЗ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ»

**Моніторинг і коментарі
до нормативно-правових актів
у сфері оподаткування та митного
регулювання**

червень, 2019 р.

Харків, 2019

Методологія дослідження

Моніторинг законодавчих та нормативно-правових актів у сфері оподаткування та митного регулювання – спільний, постійно діючий проект НДЦ ІПР НАН України (<http://ndc-ipr.org>) і кафедри митної справи та оподаткування ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://www.kaffinop.hneu.edu.ua>) і об'єднання промисловців і підприємців Харківської області – регіонального відділення всеукраїнської громадської організації «Український союз промисловців і підприємців».

Метою щомісячного Моніторингу є:

- оперативний аналіз нормативно-правових актів у сфері оподаткування та митного регулювання;
- експертна оцінка ризиків, пов'язаних з прийняттям нових нормативних актів.

Методологія аналізу законодавчих та нормативно-правових актів передбачає ідентифікацію їх впливу на діяльність платників податків, порівняння нової редакції аналізованої норми з попередньою; оцінку можливої результативності відповідних змін з відокремленням позитивних наслідків та потенційних недоліків (ризиків). Критерії оцінки очікуваної результативності:

- узгодженість з діючою нормативно-правовою базою;
- спрощення або ускладнення податкового обліку;
- вплив на надходження коштів до бюджетів;
- вплив на економічну активність платників податків;
- зменшення або збільшення корупційних ризиків;
- доцільність використання конкретного інструмента порівняно з можливими альтернативами.

Аналіз законодавчих та нормативно-правових актів здійснюється за такими напрямками:

- зміни системи оподаткування і в адмініструванні податків;
- зміни в оподаткуванні окремими податками, зборами;
- зміни в митному регулюванні ;
- довідкова інформація, пов'язана з оподаткуванням.

Моніторинг передбачає щомісячне оприлюднення результатів.

Зміст

1. Система оподаткування й адміністрування податків	4
1.1. Реформування податкової системи	-
1.2. Регіональні аспекти оподаткування	-
1.3. Адміністрування податків	-
1.4. Податковий контроль	4
2. Окремі податки і збори	8
2.1. Податок на прибуток підприємств	-
2.2. Податок на доходи фізичних осіб	-
2.3. Податок на додану вартість	8
2.4. Акцизний податок	10
2.5. Екологічний податок	-
2.6. Рентна плата	-
2.7. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	-
2.8. Транспортний податок	-
2.9. Плата за землю	-
2.10. Єдиний податок	-
2.11. Туристичний збір	-
3. Митне регулювання	12
4. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування	-
5. Довідкова інформація	13
6. Нормативно-правові акти, що набули чинності у червні 2019 р.	14

1. СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ Й АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ

1.4. Податковий контроль

1.4.1. Про утворення територіальних органів Державної податкової служби. Постанова Кабінету Міністрів України від 19.06.2019 р. № 537. Набула чинності 27.06.2019 р. (Урядовий кур'єр № 120 від 27.06.2019 р.)

Коментар. Згідно з зазначеною Постановою відбувається реорганізація деяких органів Державної фіскальної служби (ДФС) шляхом їх приєднання до відповідних органів Державної податкової служби (ДПС). З урахуванням нововведень територіальні органи ДПС будуть утворені як юридичні особи публічного права. Зазначено, що у системі територіальних органів ДПС на регіональному рівні утворюються головні управління ДПС в областях та у місті Києві, Офіс великих платників податків ДПС та Інформаційно-довідковий департамент ДПС.

Відповідно до додатку 1 до Постанови територіальними органами ДПС будуть:

Необхідно звернути увагу, що сама структура територіальних органів існуючої ДФС не зміниться, але цих органів торкнеться перейменування та реєстрація кожного такого органу як нової юридичної особи. Це призведе до зміни коду ЄДРПОУ та найменування, а це, відповідно, вплине на подання декларації, сплату податків та на укладені договори щодо ЕЦП.

Зараз територіальні органи Державної фіскальної служби, які реорганізуються, ще продовжуватимуть здійснювати свої повноваження до передачі повноважень територіальним органам Державної податкової служби.

Слід зауважити, що дана Постанова не стосується територіальних органів ДФС митного напрямку – митниць ДФС, Департаменту податкових та митних експертиз ДФС та Департаменту спеціалізованої підготовки та кінологічного забезпечення ДПС, які продовжують діяти як юридичні особи публічного права, забезпечуючи реалізацію митного напрямку ДФС.

Безумовно, це великий крок у напрямку створення нової податкової служби, але через перейменування (змінювалися тільки в назвах ДФС на ДПС) та створення нових юридичних осіб можуть виникнути труднощі для платників податків у процесі подання декларацій та сплати податків.

Про визнання такими, що втратили чинність, деяких указів Президента України. Указ Президента України від 20.06.2019 р. № 418/2019. Набув чинності 23.06.2019 р. (Урядовий кур'єр №116 від 22.06.2019 р.)

Коментар. Зазначеним Указом окрім багатьох інших скасовано Указ № 436 від 12.06.1995 р. «Про застосування штрафних санкцій за порушення норм з регулювання обігу готівки». Тобто на даний момент фінансові штрафи за порушення касової дисципліни вже не діють, однак, залишилася адміністративна відповідальність, встановлена та регламентована КпАП.

Наразі з 23 червня 2019 року скасовано наступні штрафи:

Порушення	Штраф	Актуальність
за перевищення встановлених лімітів залишку готівки в касах	у двократному розмірі сум виявленої понадлімітної готівки за кожний день	Скасовано
за неоприбуткування (неповне та/або несвоєчасне) оприбуткування у касах готівки	у п`ятикратному розмірі неоприбуткованої суми	Скасовано
за витрачання готівки з виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) та інших касових надходжень (крім коштів, отриманих із кас установ банків) на виплати, що пов`язані з оплатою праці (за винятком екстрених (невідкладних) обставин - соціальних виплат громадянам на поховання, допомоги при народженні дитини, самотнім та багатодітним матерям, на лікування в разі хвороби, компенсацій особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи), за наявності податкової заборгованості	в розмірі здійснених виплат	Скасовано
за перевищення встановлених строків використання виданої під звіт готівки, а також за видачу готівкових коштів під звіт без повного звітування щодо раніше виданих коштів	у розмірі 25 відсотків виданих під звіт сум	Скасовано
за проведення готівкових розрахунків без подання одержувачем коштів платіжного документа (товарного або касового чека, квитанції до прибуткового ордера, іншого письмового документа), який би підтверджував сплату покупцем готівкових коштів	у розмірі сплачених коштів	Скасовано
за використання одержаних в установі банку готівкових коштів не за цільовим призначенням	у розмірі витраченої готівки	Скасовано
за невстановлення установами банків лімітів залишку готівки в касах	у п`ятдесятикратному розмірі неоподаткованого мінімуму доходів громадян за кожний випадок такого невстановлення	Скасовано

Адміністративна відповідальність за порушення касової дисципліни:

Порушення	Штраф	Стаття КпАП	Актуальність	Орган, який має право накладати штраф
за порушення порядку проведення готівкових розрахунків за товари (послуги), у тому числі перевищення граничних сум розрахунків готівкою	Від 100 до 200 НМДГ (від 1700 до 3400 грн.). Ті ж дії, вчинені особою, на яку протягом року накладалося адміністративне стягнення за таке ж порушення, — штраф у розмірі від 500 до 1000 НМДГ (від 8500 до 17000 грн.)	ч. 1 ст. 163-15 КпАП	Діє	повноваження розглядати справи з метою накладення штрафів на посадових осіб підприємств і ФОП штрафів, які загрожують суб'єктам за порушення касової дисципліни, надані органам ДФСУ. Виявляти порушення і складати протоколи про адміністративні порушення вони можуть під час перевірок
за здавання виторгу торговельними підприємствами всіх форм власності, які реалізують товари за готівку, з порушенням термінів, установлених правилами розрахунків і ведення касових операцій (на відповідальних осіб)	від 289 до 1496 грн. Ті самі дії, вчинені особою повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення за те ж саме порушення - від 731 до 2975 грн	ч. 1 ст. 164-4 КпАП	Діє	протоколи про адміністративні порушення мають право складати уповноважені на те посадові особи органів внутрішніх справ (тобто особи Національної поліції). Справи про такі порушення також розглядають органи Нацполіції

Позитивним моментом є те, що такі зміни поліпшують умови ведення бізнесу, зменшують регуляторний та фінансовий тиск на підприємства та фізичних осіб - підприємців, що наблизить до можливостей для бізнесу працювати чесно і прозоро. До того ж, слід зауважити, що штрафні санкції були вже достатньо застарілі та розповсюджувались не лише на обіг готівки поза касою (неоприбуткування), а й на невчасне оприбуткування, яке доволі часто пов'язано з помилками в документообігу (неуважність, помилки, описки, виправлення), які визначаються людським фактором, а не пов'язані з умисним приховуванням коштів.

2.ОКРЕМІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

2.3. Податок на додану вартість

2.3.1. Щодо Критеріїв блокування ПН/РК (Рішення Окружного адміністративного суду м. Києва від 5.06.2019 року, справа №826/12108/18). (Оприлюднено 24.06.2019 р. на сайті Єдиного державного реєстру судових рішень <http://reyestr.court.gov.ua/Review/82538197>)

Коментар. Окружний адміністративний суд м. Києва задовольнив позов ТОВ «Бессол» щодо протиправності та нечинності п. 10, п. 20, п. 21 Порядку зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, затвердженого Постановою КМУ від 21 лютого 2018 р. № 117.

Пункт 10. Критерії ризиковості платника податку, критерії ризиковості здійснення операцій, перелік показників, за якими визначається позитивна податкова історія платника податку, визначає ДФС та надсилає на погодження Мінфіну в електронній формі через систему електронної взаємодії органів виконавчої влади.

Мінфін у дводенний строк погоджує або надсилає ДФС на доопрацювання визначені у цьому пункті критерії та перелік показників, за якими визначається позитивна податкова історія платника податку.

Про визначені критерії ризиковості платника податку, критерії ризиковості здійснення операцій, перелік показників, за якими визначається позитивна податкова історія платника податку, ДФС інформує Комітет Верховної Ради України з питань податкової та митної політики.

ДФС оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті погоджені критерії ризиковості платника податку, критерії ризиковості здійснення операцій, перелік показників, за якими визначається позитивна податкова історія платника податку.

Пункт 20. Зазначені комісії приймають рішення про: реєстрацію податкової накладної / розрахунку коригування в Реєстрі; відмову у реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Реєстрі.

Пункт 21. Підставами для прийняття комісіями контролюючих органів рішення про відмову в реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування є: ненадання платником податку письмових пояснень стосовно підтвердження інформації, зазначеної у податковій накладній / розрахунку коригування, реєстрацію яких зупинено; ненадання платником податку копій документів відповідно до підпункту 4 пункту 13 цього Порядку; надання платником податку копій документів, які складені з порушенням законодавства.

Основними аргументами щодо визнання протиправності та нечинності п. 10, 20, 21 Постанови КМУ № 117 є такі:

- Кабінетом Міністрів України не було дотримано вимоги законодавства щодо прийняття регуляторного акту щонайменше через 1 місяць від дати оприлюднення;
- положеннями Постанови КМУ № 117 не визначено конкретних критеріїв оцінки ступеня ризиків, достатніх для зупинення реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, або підстав для зупинення реєстрації податкової накладної, як то передбачено п.201.16 Податкового кодексу України, натомість, на підставі пункту 10 цього Порядку Державна фіскальна служба України зобов'язана визначити відповідні критерії та погодити їх з Міністерством фінансів України;
- критерії ризиковості затверджені листом Державної фіскальної служби України, який не може вважатися джерелом права.

Позитивним для платників податків є відміна критеріїв блокування податкових накладних, що мало б прискорити процедуру реєстрації ПН / РК в ЄРПН.

Разом із тим, незрозуміло чи будуть переглядатися рішення ДФС України про зупинення реєстрації ПН / РК в період з 05.11.2018 року по 24.06.2019 року, оскільки рішення Окружного адміністративного суду міста Києва стосувалося розгляду позову ТОВ «Бессол».

Аналогічні позови можуть бути подано іншими суб'єктами господарювання, що може призвести до втрат бюджету щодо компенсації витрат на сплату судового збору.

Це в котрий раз підтверджує некомпетентність органів виконавчої влади щодо реалізації норм податкового законодавства.

2.4. Акцизний податок

2.4.1 Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру суб'єктів господарювання, які отримали ліцензії на право виробництва, зберігання, оптової та роздрібною торгівлі паливом, та місць виробництва, зберігання, оптової та роздрібною торгівлі паливом і внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України. Постанова Кабінету Міністрів України від 19.06.2019 р. № 545. Набула чинності 01.07.2019 р. (Урядовий кур'єр № 121 від 28.06.2019 р.)

Коментар. Постановою затверджено Порядок ведення Єдиного державного реєстру суб'єктів господарювання, які отримали ліцензії на право виробництва, зберігання, оптової та роздрібною торгівлі паливом, та місць виробництва, зберігання, оптової та роздрібною торгівлі паливом.

Встановлено, що Єдиний реєстр ліцензіатів та місць обігу пального формується та ведеться ДФС та її територіальними органами в електронній формі на підставі відомостей, зазначених у документах, які подаються суб'єктами господарювання для отримання ліцензії на право виробництва, зберігання, оптової та роздрібною торгівлі паливом. Визначено перелік відомостей, що вносяться до Єдиного реєстру ліцензіатів та місць обігу пального:

Встановлено, що рішення ДФС та її територіальних органів про видачу ліцензії на право виробництва, зберігання, оптової та роздрібною торгівлі паливом є підставою для включення суб'єкта господарювання до Єдиного реєстру ліцензіатів та місць обігу пального. А рішення про анулювання такої ліцензії є підставою для виключення суб'єкта господарювання з Єдиного реєстру ліцензіатів та місць обігу пального. Задекларовано, що Єдиний реєстр ліцензіатів та місць обігу пального буде розміщено на офіційному веб-сайті ДФС, а інформація, що міститься в ньому буде відкритою.

Коментованою Постановою також було внесено зміни до наступних Порядків:

- Порядку випуску, обігу та погашення податкових векселів, авальованих банком (податкових розписок), які видаються до отримання або ввезення на митну територію України легких та важких дистилятів, а також скрапленого газу та бутану, ізобутану для використання як сировини для виробництва етилену;
- Порядку випуску, обігу та погашення податкових векселів, авальованих банком (податкових розписок), що видаються до отримання з акцизного складу спирту етилового неденатурованого, спирту етилового денатурованого (технічного) та біоетанолу, які використовуються суб'єктами господарювання для виробництва окремих видів продукції;
- Порядку ведення Єдиного реєстру товарно-транспортних накладних на переміщення спирту етилового та алкогольних напоїв, переліку органів ліцензування;
- Порядку ведення Єдиного державного реєстру витратомірів-лічильників і рівнемірів - лічильників рівня пального у резервуарі, передачі облікових даних з них електронними засобами зв'язку;
- Порядку випуску, обігу та погашення податкових векселів, які видаються до отримання або ввезення на митну територію України нафтопродуктів та/або речовин, що використовуються як компоненти моторних палив, для використання як сировини для виробництва в хімічній промисловості.

Таким чином необхідність ухвалення даної Постанови КМУ зумовлено впровадженням з 1 липня 2019р. Системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового, що сприятиме посиленню податкового контролю за обігом пального на території України та вестиме до зниження кількості випадків реалізації неякісного фальсифікованого пального та ухилень від оподаткування.

3. МИТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Про внесення змін до наказу ДФС України від 09.09.2014 № 116. Наказ ДФС України від 25.06.2019 № 499. (Оприлюднено на сайті ДФС: <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/zakonodavstvo-pro-diyalnis/nakazi-pro-diyalnist/73492.html>)

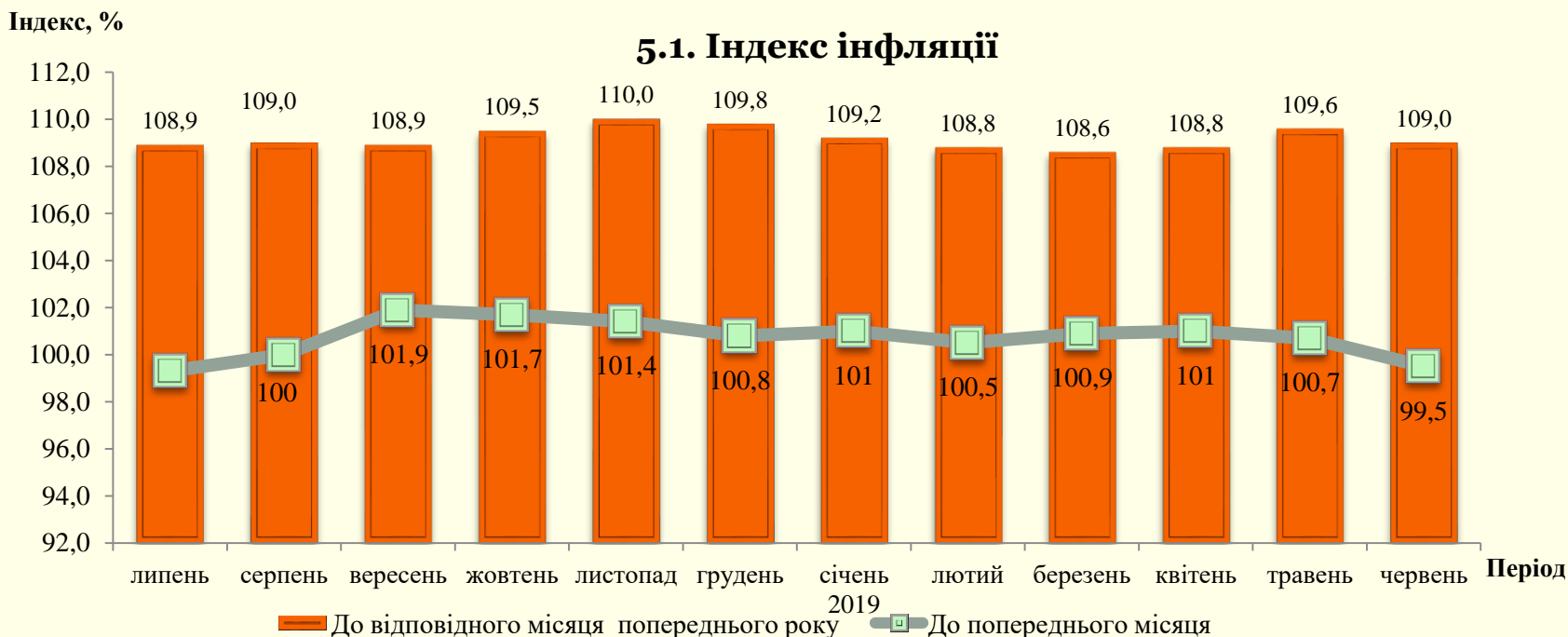
Коментар: ДФС затвердила зміни у Київській міській митниці ДФС, а саме: ліквідували митні пости «Західний», «Східний», «Столичний», «Спеціалізований»; створили митні пости «Київ-Західний», «Київ-Східний», «Київ-Столичний», «Київ-Спеціалізований». Відповідні зміни були внесені до Переліку та дислокації митних постів митниць ДФС, затвердженого наказом ДФС від 09.09.2014 № 116 (зі змінами), виклавши розділ «Київська міська митниця ДФС» у такій редакції:

Київська міська митниця ДФС

1	Митний пост «Київ-Західний»	03680, м.	Київ,	Святошинський	р-н, вул. Малинська, 20
2	Митний пост «Київ-Столичний»	03045, м.	Київ,	Голосіївський	р-н, вул. Новопирогівська, 58
3	Митний пост «Київ-Східний»	02092, м.	Київ,	Дарницький	р-н, вул. Довбуша, 22
4	Митний пост «Аеропорт Київ «Жуляни»	03048, м.	Київ,	Солом'янський	р-н, вул. Медова, 2
5	Митний пост «Київ-Спеціалізований»	04074, м.	Київ,	Оболонський	р-н, вул. Лугова, 9

Нормативний акт прийнято відповідно до статті 547 Митного кодексу України та з урахуванням пропозиції Київської міської митниці ДФС від 12.06.2019 N 2399/8/26-70-01

5. ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

За даними Державної служби статистики України, у червні 2019 р. показник інфляції, порівняно із попереднім місяцем, знизився на 1,2 %. З початку року індекс споживчих цін становить 103,6%. Порівняно з червнем 2018 р. (за останні 12 місяців) ціни на споживчому ринку зросли на 9 %.

Значення індексу інфляції може впливати на:

- коригуючі коефіцієнти, які застосовуються до ставок рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин (п. 252.22 ПКУ);
- індексацію нормативної грошової оцінки земель (ст. 289 ПКУ);
- базу оподаткування єдиним податком для платників єдиного податку четвертої групи (п. 2921.2 ПКУ);
- індексацію ставок акцизного податку, екологічного податку, рентної плати (абз. 9 пункту 4 Розділу ХІХ).

6. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБУЛИ ЧИННОСТІ У ЧЕРВНІ 2019 р.

Найменування нормативного акту	Дата набуття чинності
Про визнання такими, що втратили чинність, деяких указів Президента України. Указ Президента України від 20.06.2019 р. № 418/2019.	22.06.2019 (див. даний випуск моніторингу)
Про утворення територіальних органів Державної податкової служби. Постанова Кабінету Міністрів України від 19.06.2019 р. № 537.	27.06.2019 (див. даний випуск моніторингу)

**Моніторинг підготовлено експертно-аналітичною групою
Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку
Національної академії наук України (<http://ndc-ipr.org>) і кафедрою митної
справи та оподаткування Харківського національного економічного
університету імені Семена Кузнеця (<http://www.kaffinor.hneu.edu.ua>)
за підтримки Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області -
регіонального відділення Всеукраїнської громадської організації
«Український союз промисловців і підприємців»**

під керівництвом заступника директора НДЦ ІПР НАН України з наукової роботи, доктора економічних наук, професора, Заслуженого економіста України **Ю.Б. Іванова**

за участю:

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н., доц. **А.О. Єніної**;

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н., доц. **Н. О. Москаленко**

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н., доц. **О.Є. Найденка**;

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н., доц. **О. В. Ревенко**;

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н. **В.В. Карпової**;

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н. **О.В. Костяної**;

аспіранта кафедри митної справи та оподаткування **М.В. Гомон**;

аспіранта кафедри митної справи та оподаткування **А.О. Красної**

за участю:

виконавчого директора Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області - регіонального відділення ВГО УСПП **Е. Є. Набоки**.

[Перейти до інших випусків моніторингу](#)